

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU TUZLANSKE ALTERNATIVE

Broj: 03-07-6-295/20
Sarajevo, 06. septembar 2021. godine

S A D R Ž A J

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	4
Predmet pregleda i kontrole.....	4
Cilj pregleda i kontrole.....	4
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE.....	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Tuzlanske alternative za 2019. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, utvrđeno je da je Tuzlanska alternativa prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Tuzlanske alternative za 2019. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, Tuzlanska alternativa se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	13.006,39	17,91
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	59.618,02	82,09
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	72.624,41	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	72.624,41	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu stranka je iskazala rashode u iznosu od 87.734,75 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Tuzlanska alternativa. Skraćeni naziv TA.

Stranka je registrovana kod Općinskog suda u Tuzli, rješenjem broj: 032-0-Reg-13-00251 od 19.03.2013. godine.

Sjedište političke stranke je u Tuzli, ul. ZAVNOBIH-a 15.

Ovlaštena lica za predstavljanje stranke su: Alić Mensur, predsjednik i Velida Mehić, tehnički sekretar. Lice ovlašteno za finansijske izvještaje za 2019. godinu je Merisa Kušljugić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, Tuzlanska alternativa nema niže nivo organizovanja.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Tuzlanske alternative za 2019. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao

izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Tuzlanske alternative obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju izvršila je pregled godišnjih finansijskih izvještaja u periodu od 2015. do 2018. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije. Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa preporukama stranci da finansijska sredstva obezbijeđena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava i statutom stranke, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da postupa u skladu sa poreskim i drugim propisima po osnovu kojih proističu dodatni troškovi, odnosno obaveze političke stranke.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu, utvrđeno je da politička stranka nije ispoštovala date preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Tuzlanska alternativa prekršila je odredbe člana 4. stav (1)¹ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) U godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu Tuzlanska alternativa je iskazala ukupne rashode u iznosu od 87.734,75 KM.

Uvidom u Program utroška sredstava za 2019. godinu koji je dostavila Tuzlanska alternativa, utvrđeno je da je stranka predviđjela ukupne troškove u iznosu od 61.900,00 KM.

U postupku kontrole Programa utroška sredstava, utvrđene su manjkavosti samog programa, tj. isti je sačinjen na način da ne obezbjeđuje dovoljnu transparentnost utrošenih sredstava, niti poređenje troškova, odnosno nije dovoljno analitičan. Tako je stranka je planirala sredstva za troškove usluga, a kontrolom bruto bilansa utvrđeno je da se ova planirana stavka sastoji iz 14 različitih vrsta usluga. Stranka je imala obavezu da planira usluge po vrsti, na primjer bankarske usluge, telefonske usluge, knjigovodstvene usluge, troškove vodovoda i kanalizacije i slično.

Takođe, pregledom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svog finansijskog plana rashoda, odnosno programa utroška sredstava za 2019. godinu, i to:

- Stranka je prekoračila planirane troškove reklame i propagande, humanitarne rashode, troškove materijala i energije (troškovi materijala², troškovi goriva i troškovi električne energije i drugih energenata)³ i troškove ličnih primanja radnika i doprinose u ukupnom

¹ Finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

² Troškovi materijala i to: kancelarijskog, materijala za čišćenje i održavanje prostora i materijal za renoviranje kancelarije.

³ Stranka je režijske troškove (ptt troškovi, troškove električne energije, troškove grijanje i troškove komunalnih usluga) planirala u jednom iznosu, tj. nije planirala iznos troškova za svaki navedeni trošak pojedinačno.

iznosu od 30.779,52 KM, kako slijedi: troškove reklame i propagande za 16.941,00 KM, humanitarne rashode za 10.446,76 KM, troškove materijala i energije u iznosu od 493,63 KM i troškove ličnih primanja zaposlenih i doprinosi u iznosu od 2.898,13 KM.

- (2) Stranka je u toku 2019. godine isplatila sredstva za stručno obrazovanje – seminare sredstva u iznosu od 7.040,00 KM.

Uvidom u fakturu⁴ utvrđeno je da je stranci fakturisana naknada za usavršavanje predsjednika i članova nadzornog odbora i uprava privrednih društava u iznosu od 7.040,00 KM. Na fakturi su navedena imena polaznika obuke, njih osam, dok je samo jedna osoba sa popisa polaznika zaposlena u stranci.

S obzirom da stranka uz fakturu nema priložen dodatak koji bi bliže pojasnio o kakvoj vrsti usavršavanja se radi, odnosno na koju temu, mjesto i vrijeme održavanja, imena i prezimena predavača, kao ni izvještaj polaznika obuke o prisustvu obuci i postignutom usavršavanju, nije bilo moguće utvrditi u koju svrhu su korištena finansijska sredstva stranke, odnosno da li su sredstva stranke utrošena isključivo za ostvarivanje ciljeva političke stranke.

S obzirom da je Tuzlanska alternativa finansijska sredstva utrošila mimo utvrđenog Okvirnog finansijskog plana očekivanih prihoda i rashoda za 2019. godinu prekršila je odredbe člana 4. stav

- (1) Zakona o finansiranju političkih stranka.

b) Stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Tuzlanska alternativa nije uspostavila potpune i tačne evidencije o svojim rashodima i obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Tuzlanska alternativa nije u obrascu 2.1 finansijskog izvještaja (promet blagajne) iskazala tačne podatke o prometu putem blagajne, čime je prekršila odredbe člana 12. Pravilnika.

U obrascu 2.1 finansijskog izvještaja (promet blagajne) stranka je iskazala sljedeći promet: stanje na dan 01.01.2019. godine u iznosu od 364,99 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 9.350,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 9.559,83 KM i stanje na dan 31.12.2019. godine u iznosu od 155,16 KM.

Uvidom u poslovne knjige stranke i blagajničke dnevnik utvrđen je sljedeći promet putem blagajne u 2019. godini: stanje na dan 01.01.2019. godine u iznosu od 414,99 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 9.350,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 9.609,83 KM i stanje na dan 31.12.2019. godine u iznosu od 155,16 KM.

- (2) Služba za reviziju je utvrdila da je stranka zbog neblagovremenih evidencija iskazala pogrešne podatke o rashodima u obrascima finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika.

- Na osnovu finansijske dokumentacije, utvrđeno je da stranka nema tačne podatke o svojim troškovima.

Stranka je u finansijskom izvještaju iskazala troškove reklame i propagande u iznosu od 31.941,00 KM i iste evidentirala u poslovnim knjigama.

Uvidom u račun dobavljača „EuroPik“ Tuzla broj: 124/19 od 27.11.2019. godini, utvrđeno je da je dobavljač „EuroPik“ Tuzla fakturisao stranci troškove iznajmljivanja različitih reklamnih površina za potrebe izborne kampanje za Lokalne izbore 2020. godine u iznosu od 20.241,00 KM. Isto tako, dobavljač štamparija „Off-Set“ d.o.o. Tuzla je stranci fakturisao

---

⁴ Račun dobavljača Prvredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine broj: 02-494 od 26.04.2019. godine

troškove za izradu promotivnog materijala koji se, takođe, koristi u svrhu predizborne kampanje za Lokalne izbore 2018. godine u iznosu od 11.700,00 KM.

S obzirom na činjenicu da je stranka u 2019. godini unaprijed platila troškove koji se odnose na predizbornu kampanju za Lokalne izbore 2020. godine, stranka navedene troškove nije trebala evidentirati i iskazati u 2019. godini kao troškove, već je poslovne događaje trebala adekvatno knjigovodstveno evidentirati u svojim poslovnim knjigama⁵. Navedeni troškovi trebali su biti dio troškova kampanje u finansijskim izvještajima za 2020. godinu.

- U finansijskom izvještaju stranka je iskazala troškove zakupa u iznosu od 883,74 KM. Uvidom u ugovor o zakupu i poslovne knjige utvrđeno je da je stranka trošak zakupa iskazala u manjem iznosu za 80,34 KM.

(3) Stranka nije iskazala obaveze po kreditu prema pravnom licu „BH Telekom“ u iznosu od 1.442,62 KM, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

Uvidom u poslovne knjige i dokumentaciju utvrđeno je da je stranka tokom 2019. godine kupila od pravnog lica „BH Telekom“ mobilne telefone ukupne vrijednosti 2.132,00 KM uz kreditno plaćanje.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka u 2019. godini izmirila dio obaveze u iznosu od 689,38 KM, te joj je zaključno sa 31.12.2019. godine ostalo još da izmiri 1.442,62 KM koje nije iskazala kao obavezu u finansijskom izvještaju.

5.2.PREPORUKE

Preporučuje se Tuzlanskoj alternativi da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom,*
- *da uspostavi potpune i tačne evidencije o svojim rashodima i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR:

Tuzlanska alternativa nije se očitovala na nalaze i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Revizor

Veliborka Kenjić

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić

⁵ Plaćanje iznamljivanja reklamnih površina imala je obavezu evidentirati u okviru vremenskih razgraničenja za unaprijed plaćene troškove, a promotivni materijal nabavljen od štamparije u okviru zaliha materijala, te u momentu njegove upotrebe teretiti troškove.